

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

Ўзбекистон Республикаси Олий ва
Ўрта махсус таълим вазирлигининг
2012 йил “26” декабрдаги
“507”- сонли буйруғи билан
тасдиқланган.

Тиббий биологик фанлар йўналиши

олий таълим муассасалари таълим йўналиши ва мутахассисликлари умумқасбий ва
махсус фанлари педагоглари учун малака ошириш
йўналишининг ўқув дастури

(патологик анатомия, нормал физиология, суд тиббиёти, биоорганик кимё,
биологик кимё, ахборот технологиялари ва биофизика, патофизиология, одам
анатомияси, фармакология, гистология, биологик ва тиббиёт генетикаси
мутахассисликлари учун)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ПЕДАГОГ ВА РАҲБАР КАДРЛАРИНИ ҚАЙТА
ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШНИ ТАШКИЛ
ЭТИШ БОШ ИЛМИЙ - МЕТОДИК МАРКАЗИ

Тошкент тиббиёт академияси хузуридаги педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва
уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази

Малака ошириш ўқув дастури Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим йуналишлари
буйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг 2012 йил
25 декабрдаги 4 -сонли баёни билан маъқулланган.

Тузувчилар: Тошкент тиббиёт академияси информатика, биофизика ва
нормал физиология кафедраси физиология курси мудири,
доцент, т.ф.н. О.Т. Алявия
Тошкент тиббиёт академияси информатика, биофизика ва
нормал физиология кафедраси доценти, т.ф.н. В.И. Яковенко

Такризчилар: Тошкент тиббиёт академияси патология кафедраси
профессори, тиббиёт фанлари доктори Р.К. Азимов
Тошкент тиббиёт педиатрия институти фармакология ва
нормал физиология кафедраси доценти, т.ф.н А.А.
Абдумажидов

Ўқув дастурлари Тошкент тиббиёт академияси Илмий кенгашида тавсия
қилинган (2012 йил 28 ноябрдаги 4-сонли баённома).

Кириш

Дастур олий таълим муассасалари педагог кадрларининг касбий тайёргарлиги даражасини ривожлантириш, уларнинг илғор педагогик тажрибаларни ўрганишлари ҳамда замонавий таълим технологияларидан фойдаланиш бўйича малака ва кўникмаларини такомиллаштиришни мақсад қилади.

Дастур мазмунида олий таълимнинг долзарб масалаларини ўрганиш, глобал Интернет тармоғидан фойдаланган ҳолда ўқув жараёнига замонавий педагогик ва ахборот технологияларини жорий этиш, педагогнинг шахсий ва касбий ахборот майдонини лойиҳалаш, педагогик маҳоратни ошириш, Ўзбекистоннинг энг янги тарихини билиш, фан, таълим, ишлаб чиқариш интеграциясини таъминлаш, тегишли мутахассисликлар бўйича илм-фанни ривожлантиришнинг устивор йўналишларини, илмий-тадқиқотлар ўтказишнинг самарали методларидан фойдаланишга ўргатиш асосий вазифалар этиб белгиланган.

Шу билан бирга олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчиларнинг мунтазам касбий ўсишида интерактив методлар, педагогларнинг таҳлилий ва ижодий фикрлашини ривожлантиришга йўналтирилган инновацион методикалар, масофадан ўқитишни, мустақил таълим олишни кенгайтиришни назарда тутувчи техника ва технологиялардан фойдаланган ҳолда машғулотлар олиб бориш малака ва кўникмаларни ривожлантириш назарда тўтилади.

Дастур доирасида берилётган мавзулар тингловчилар педагог кадрларга кўйиладиган давлат талабларини, замонавий инновацион таълим технологиялари ва уларнинг турларини билишлари, талаба шахси ва унинг хусусиятини ҳисобга олган ҳолда таълимда индивидуаллик ва дифференциал ёндашувга эришувлари ва таълим жараёнларида муаммоли таълим, ҳамкорлик технологияси ва интерфаол усулларини амалда қўллаш олишлари, ахборот технологияларидан таълим-тарбия жараёнида самарали фойдалана олиш кўникмаларига эга бўлишларини таъминлашга қаратилган.

Умумий тайёргарлик модули:

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожини ва таълим-тарбия масалалари;
- Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришнинг меъёрий-ҳуқуқий асослари;
- Таълим сифати менежменти.

Умумкасбий тайёргарлик модули:

- Олий таълим педагогикаси ва психологияси;
- Электрон педагогика асослари;
- Таълим технологиялари ва педагогик маҳорат;
- Амалий хорижий тил.

Умуммутахассислик бўйича тайёргарлик модули:

- Тиббий - биологик фанларни ўқитишда инновацион таълим технологиялари
- Тиббий - биологик фанларни ўқитишда педагогик маҳорат
- Тиббий - биологик фанларни ўқитишда ўқув - услубий таъминот

Мутахассислик бўйича тайёргарлик модули:

- Тиббий биологик фанларнинг долзарб муаммолари
- Янги асбоб – ускуналар ва жихозлардан фойдаланиш

Танлов фанлари модули.

Курснинг мақсади ва вазифалари

Олий таълим муассасалари **Тиббий биологик фанлар** (патологик анатомия, нормал физиология, суд тиббиёти, биоорганик кимё, биологик кимё, ахборот технологиялари ва биофизика, патофизиология, одам анатомияси, фармакология, гистология, биологик ва тиббиёт генетикаси) таълим йўналиши ва мутахассисликлари умумкасбий ва махсус фанлардан дарс берувчи педагоглар малакасини ошириш курсининг мақсади – педагогик фаолиятга назарий ва касбий тайёргарликни таъминлаш ва янгилаш, касбий компетентликни ривожлантириш асосида таълим-тарбия жараёнларини самарали ташкил этиш ва бошқариш бўйича билим, кўникма ва малакаларни такомиллаштиришга қаратилган.

Олий таълим муассасалари **Тиббий биологик фанлар** (патологик анатомия, нормал физиология, суд тиббиёти, биоорганик кимё, биологик кимё, ахборот технологиялари ва биофизика, патофизиология, одам анатомияси, фармакология, гистология, биологик ва тиббиёт генетикаси) таълим йўналишлари ва мутахассисликлари умумкасбий ва махсус фанлардан дарс берувчи педагоглар малакасини ошириш курсининг вазифаси – педагогик кадрлар тайёргарлигига қўйиладиган талаблар, таълим ва тарбия ҳақидаги ҳужжатлар, педагогика ва психологиянинг долзарб муаммолари ва замонавий концепциялари, амалий хорижий тил, хорижий таълим тажрибаси, педагогнинг шахсий ва касбий ахборот майдонини лойиҳалаш, педагог кадрларнинг малакасини ошириш сифатини баҳолаш ишлари мазмунини ўрганишга йўналтиришдан иборат.

Курс якунида тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакаларга қўйиладиган талаблар

Тингловчи:

1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, таълим соҳасида давлат сиёсати ва бошқа қонунчилик ҳамда ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларни;
2. “Таълим тўғрисида”ги қонун, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ва бошқа қонун ҳужжатларининг қабул қилиниши, моҳияти ва аҳамиятини;
3. мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясини;
4. таълим тизимини ривожлантиришнинг устувор йўналишларини;
5. таълим тизимида мулоқот ва коммуникатив жараёнларнинг шакл ва қонуниятларини;
6. педагогик жараёнлар қонуниятлари ва шахсни ўқитиш, тарбиялаш, ривожлантиришнинг замонавий назарияси ва технологияларини;
7. таълим соҳасидаги инновацияларни;
8. жамиятни ва таълимни ахборотлаштириш технологияларини;

9. педагогика ва психологиянинг сўнгги ютуқларини;
10. мутахассислик фанларини ўқитишдаги илғор хорижий тажрибаларни;
11. ўқитувчининг инновацион фаолиятини;
12. замонавий таълим методларини;
13. электрон педагогика асосларини;
14. педагогик маҳорат асосларини **билиши** керак.

Тингловчи:

1. таълим-тарбия жараёнлари мақсадига эришишда муассасанинг фаолиятини таъминлаш;
2. таълим-тарбия жараёнларини ривожлантиришга қаратилган инновацияларни ишлаб чиқиш ва жорий этиш;
3. қабул қилинган қарорларнинг натижасини баҳолаш ва башоратлаш;
4. таълим сифатини назорат қила олиш;
5. тиббий биологик фанларни ўқитишда ўқув-методик ҳужжатларни ярата олиш;
6. тиббий биологик фанларни ўргатиш-таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш;
7. тиббий биологик фанларни ўқитиш фаолиятига инновацияларни татбиқ этишнинг самарали шаклларини;
8. замонавий педагогик технологияларни таълим жараёнига татбиқ этишни;
9. амалий кўникмаларни яратиш ва қўллаш;
10. тиббий биологик фанларни ўқитиш фаолиятида хорижий тилдаги манбалардан фойдалана олиш;
11. электрон ўқув материалларини яратиш технологияларини билиши ҳамда улардан тиббий биологик фанларни ўқитиш жараёнида фойдаланиш;
12. педагогларда касбий компетентликни такомиллаштириш жараёнида ўз-ўзини ривожлантиришга бўлган онгли эҳтиёжни шакллантириш;
13. шахсий педагогик ва методологик маданиятни ривожлантириш;
14. таълим жараёнини ташкил этиш ва бошқариш **кўникмаларига** эга бўлиши лозим.

Тингловчи:

1. тиббий биологик фанлардан педагогик мониторинг олиб бориш;
2. тиббий биологик диагностиканинг замонавий усулларида фойдаланиш;
3. тиббий биологик фанлардан инновацион ўқув машғулотларини лойиҳалаш, амалга ошириш, баҳолаш, такомиллаштириш;
4. тиббий биологик фанларни ўқитишнинг ўқув-услугий таъминотини яратиш;
5. коммуникатив вазифаларни хал этиш технологиялари, касбий мулоқот усулларида фойдаланиш, ҳамкорлик ишларини олиб бориш **малакаларига** эга бўлиши зарур.

Курсни ўқитишда замонавий ахборот ва педагогик технологиялар

Модуллари ўқитишда дарслик, ўқув қўлланмалар, маъруза матнларининг электрон версияларидан, электрон плакатлар ва бошқа электрон ресурслардан фойдаланилади. Машғулотлар семинар-тренинг шаклида олиб борилади ва кичик гуруҳларда ишлаш каби интерфаол методлардан фойдаланган ҳолда

амалга оширилади.

Малака ошириш жараёни 144 соатни ташкил этади. Ўқув юкламаси ҳафтасига 36 соат этиб белгиланган. Ўқув курсини тугаллаган тингловчиларга Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16 февралдаги 25-сон қарори билан тасдиқланган давлат намунасидаги малака оширганлиги ҳақидаги сертификат берилади.

Тиббий биологик фанлар йўналиши (патологик анатомия, нормал физиология, суд тиббиёти, биоорганик кимё, биологик кимё, ахборот технологиялари ва биофизика, патофизиология, одам анатомияси, фармакология, гистология, биологик ва тиббиёт генетикаси мутахассисликлари) **бўйича малака ошириш курсининг ўқув модуллари ва уларнинг таркиби, мазмуни**

I. Умумий тайёргарлик модули

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожини ва таълим–тарбия масалалари

И.Каримов асарларида жамият тараққиёти тўғрисида янги назарий концептуал ёндашувнинг илмий асослари. Ўзбекистон ижтимоий ҳаётини сиёсий институтлар, мафкуралар ва фикрлар хилма-хиллигига асосланиши. Жамият ривожланиш босқичлари. Мустақиллик ва ўтиш даврининг зарурияти. Тараққиётнинг “Ўзбек модели”нинг ишлаб чиқилиши, асосий принциплари. Жамият тараққиётини демократлаштириш ва модернизация қилиш. Эришилган ютуқлар ва унинг истиқболлари.

Демократик жамият қуришда ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамияти унинг муҳим шартини эканлиги. Мамлакатда демократик ислохотларни чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясининг ишлаб чиқилиши, унинг асосий йўналишлари. Фуқаролик жамиятини ривожлантиришга қаратилган янги қонунлар ва ўзгаришларнинг аҳамияти.

Глобаллашув ва таълим-тарбия тизимидаги замонавий талаблар. Ахборот коммуникация тизими, замонавий педагогик технологиядан фойдаланиш ва унинг афзалликлари. Таълим-тарбиянинг миллий-маънавий негизлари, умумдемократик принципларга асосланиш, миллий ғоя негизларидан таълим-тарбияда фойдаланиш.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришнинг меъёрий-ҳуқуқий асослари.

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги Қонуни, “Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури”, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ва фармойишлари, Вазирлар Маҳкамасининг Қарорлари.

Давлат таълим стандартлари, классификатор, ўқув режалар, фан дастурлари, Олий таълим вазирлигининг низомлари, буйруқлари, йўриқномалар ва бошқа меъёрий ҳужжатларнинг мазмуни ва моҳияти.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ваколатлари, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг ваколатлари, маҳаллий давлат органларининг ваколатлари, Олий таълим муассасаларининг ваколатлари.

1.3. Таълим сифати менежменти.

Умумий сифат менежменти тушунчаси, унсурлари, асосий ғояси ва тамойиллари. Таълим сифати тушунчаси, тавсифлари, бошқариш функциялари ва бошқичлари. Таълим сифатини юксалтириш воситалари.

Олий таълим тизимининг сифатига таъсир этувчи омиллар. Ўқув жараёни сифати. Профессор-ўқитувчиларнинг педагогик маҳорати ва илмий салоҳияти. Олий таълим муассасасининг моддий-техник таъминоти сифати. Олий таълим муассасасининг сифат сиёсати. Таълим маркетинги хизматлари сифати. Битирувчиларнинг сифати.

Олий таълим сифатини баҳолашнинг асосий йўналишлари. ОТМларнинг рейтинги. Ўқитувчи илмий фаолиятининг сифатини баҳолаш мезонлари. Ўқитувчининг маънавий-ахлоқий фаолиятини баҳолаш мезонлари. Мутахассислик фанлари бўйича ўқитувчининг услубий рейтинг баҳосини аниқлаш тартиби. Таълим жараёнини баҳолаш усуллари ва технологияси. АРМ ва кутубхона хизматини баҳолаш. Талабанинг «лавозим имконияти»ни баҳолаш услубиёти. Битирувчи талабаларнинг лавозим имконияти бўйича сифат тоифалари ва белгилари. Факультет ва кафедралар даражасида сифат менежменти.

II. Умумқасбий тайёргарлик модули

2.1. Олий таълим педагогикаси ва психологияси.

Олий таълим педагогикаси ва психологияси фанининг долзарб муаммолари. Таълим жараёни ягона тизим сифатида. Таълим парадигмалари. Педагогик тадқиқот методлари. Олий таълимни модернизациялаш ва оптималлаштириш. Таълим жараёнининг психологик ўзига хослиги. Ўқув мотивацияси ва таълим самарадорлиги. Шахс психологияси ва шахсга йўналтирилган таълим. Педагогик коммуникацияда психологик компетентлик.

2.2. Электрон педагогика асослари.

Ахборот – коммуникация технологиялари ҳақида тушунча, ахборот – коммуникация технологиялари воситалари. Янги ахборот технологиялари, ахборот тизимини бошқариш, ахборот тизимининг функционал ташкил этувчилари. Маълумотларни марказлашган ҳолда қайта ишлаш. Маълумотларни узатиш тизимлари ва уларнинг характеристикаси. Замонавий коммуникацион технологиялар. Таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологиялар, интерактив технологиялардан фойдаланиш.

Ўқув мақсадли электрон воситаларни яратиш ва уларнинг сифатини баҳолаш, ўқув-тарбия жараёнининг ахборот-методик таъминотини ва ўқув муассасаси ташкилий бошқарув тизимини автоматлаштириш ва унинг истикболлари, электрон ўқув материаллар базасининг тузилмаси ва таркиби, таълимий ИНТЕРНЕТ ресурслари ва улардан ўқув жараёнида фойдаланиш.

Педагогик дастурий воситаларнинг умумий таърифи. Электрон ўқув материаллари ва уларнинг турлари. Замонавий дастурлаш тиллари асосида электрон ўқув материалларини яратиш.

Аудиовизуал ахборот: табиати, манбалари, ўзгартирувчилар, ташувчилари. Ўқитишнинг аудиовизуал технологиялари: теле ва видеоконференциялар ва

уларни ташкил этиш, аудио, видео ва компьютерли ўқув қўлланмалари, аудио, видео ва компьютерли материалларнинг банки, аудио, видео ва компьютерли ўқув қўлланмаларини яратишнинг дидактик принциплари. Ўқитишнинг интерфаол технологиялари.

2.3. Таълим технологиялари ва педагогик маҳорат.

Таълим технологиялари ва педагогик маҳоратнинг назарий асослари. Таълим технологияси ва шахсга йўналтирилган таълим турлари. Замонавий таълим (модулли, муаммоли, интерфаол, ҳамкорликда ишлаш, индивидуал, информатсион) технологиялари. Олий таълим муассасаларида аудитория ва аудиториядан ташқари таълимни ташкил этиш. Педагогик мулоқот маданияти ва психологияси. Педагогнинг коммуникатив ва креатив қобилиятлари. Касбий компетентлик. Педагогик назокат ва одоб-ахлоқ. Педагогик техника. Нутқ техникаси ва маданияти. Педагогик низолар. Педагогик жараёни технология лойиҳалаштириш.

2.4. Амалий хорижий тил

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 10 декабрдаги “Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги” қарорининг моҳияти ва тарихий аҳамияти. Чет тилларда эркин сўзлаша оладиган мутахассисларни тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш. Жаҳон цивилизацияси ютуқлари ва дунё ахборот ресурсларидан фойдаланиш. Халқаро ҳамкорлик ва мулоқотларни ривожлантириш. Таълим тизимининг барча босқичларида чет тилларни узлуксиз ўрганишни ташкил қилиш. Чет тилини эгаллаш даражаларининг Европа системаси (CEFR) ва унинг асосий даражалари. Сўз бирикмалари атрофида мулоқот. Сўзлашув ва эшитиш қобилияти. Ишда, ўқишда, бўш вақтларда бўладиган суҳбат малакасини шакллантириш. Эркин касбий мулоқот. Чет тилида илмий мунозара. Туризмга оид мулоқот. Йирик, мураккаб матнлар ва уларни тушуна олиш кўникмаси. Фикрни раван ифодалаш. Чет тилида бўлган интернет матнларининг асосий ғоясини тушуниш. Таржима хусусиятлари. Оғзаки ва ёзма таржима.

III. Умуммутахассислик бўйича тайёргарлик модули

3.1. Тиббий - биологик фанларни ўқитишдаги инновацион таълим технологиялари.

Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимидаги профессор ўқитувчиларининг малакасини ошириш, уларнинг касбий билимларини давлат талаблари ва жаҳон таълим стандартлари даражасига кўтариш, янгилаш.

Олий таълим тизими педагогларига қўйиладиган давлат талабларини билиши, замонавий инновацион таълим технологиялари ва уларнинг турларини билиши ва амалда қўллай олиши, талаба шахси ва унинг хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда таълимда индивидуаллик ва дифференциал ёндошувга эришуви ва олий таълим тизимида муаммоли таълим, ҳамкорлик технологияси

ва таълимнинг интерфаол усуларини кўллай олиши, ахборот коммуникацион технологиялардан фойдалана олиш.

Талаба билим ва кўникмалари назоратининг замонавий усуллари (OSCE ўтказиш). Янги информатсион технологияларни кўллаш (электрон ва мультимедия дарсликлар, масофавий таълим, кейс технологиялар, мультимедияли, маърузалар, мультимедияли амалий машғулотлар, иш ўйинлари, кичик гуруҳлардаги фаолият). Кўникмаларни ўзлаштириш бўйича амалий ишларни ўтказиш учун таълим воситалари ва ўқув ёндашувлар (моделлар ва муляжлар, фильмлар ва интер фаол видео, компьютер дастурлар, мультимедияли компьютерли моделлаш, виртуал реаллик системалари, талабаларни ўзида эксперимент ўтказиш, клиплар, амалий кўникмаларни бажариш).

3.2. Тиббий - биологик фанларни ўқитишда педагогик маҳорат.

Республикамизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишлари ва таълим-тарбия соҳасида амалга оширилаётган ислоҳатлар. Педагогик қарашлар тизимига оид жараён ва ҳодисаларни англаш. Таълим ва тарбиянинг мақсади, мазмуни, сифати, шакли, методи, воситалари, тамойиллари, шарт-шароитлари ҳамда жараённи тавсифлаш. Кадрлар тайёрлаш миллий модели. Олий таълим тизимида педагогик кадрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар. Олий малакали илмий ва илмий-педагогик кадрларни тайёрлаш. Соғлиқни сақлаш тизимидаги бирламчи оралиқ ва ихтисослашган даво бўғинларида фаолият кўрсатаётган тиббиёт ходимлари шахсиятини, касбий ва умумтиббий билимини, даволаш маҳоратини ривожлантиришга қаратиш. Барча йўналишлар бўйича асосий ва энг охириги адабиётлардан, чет эл олимларининг таржима қилинмаган адабиётларидан, халқаро семинар ва конференция материалларидан, ҳамда миллий жаҳон андозалари асосида тузилган меъёрий ҳужжатлардан фойдаланиш.

3.3. Тиббий - биологик фанларни ўқитишда ўқув - услубий таъминот.

Ўқув – услубий комплекси структураси билиш фаолияти этапларини ва фан мавзусини ўрганишни ташкиллаштириш шакллари, усуллари, шароитлари, таълим воситалари спецификаси ва кетма-кетлигини акс эттиради. Ўқув – услубий комплекси ўз ичига: кафедра ҳужжатларини, замонавий технологиялар асосида ўқитишнинг турли ташкиллаштириш шаклларининг услубий материалларини (мавзулар, амалий машғулотлар, мустақил иш, оралиқ ва якуний назоратлар), ўқитувчи кейсни, тарқатма материални, амалий ишлар ва кўникмаларни бажаришни замонавий асбобли таъминотини, фан бўйича асосий ва қўшимча адабиётлар рўйхатини олади.

IV. Мутахассислик бўйича тайёргарлик модули

4.1. Тиббий биологик фанларнинг долзарб муаммолари.

Профессинал, пухта билимли, ижтимоий фаол, ижодий педагог шахсини шакллантиришнинг ҳуқуқий, иқтисодий ва ташкилий шароитларини яратиш, педагогик кадрларни тайёрлаш сифатини ошириш асосида педагогик кадрларни тайёрлаш тизимини келажакдаги ривожланишидир. Тиббий олийгоҳларнинг ўқув жараёнига илмий услубий асосларини жорий қилиш, ўқиш таълимини

хамма даражаларини – жорий машғулот, оралиқ ва якуний назоратларда прогрессив педагогик технологияларни киритиш.

Ўқув жараёнига жорий қилинган ўқиш-ўқитишни янги интерактив усуллари билан танишиб олиш.

Назарий ихтисослашган конкрет кафедрада тавсия қилинган иш ўйинлари тўплами, OSCE ва бошқа педагогик технологияларни қўлланиш имкониятларини ва усулларини билиб олиш.

Олий таълим муассасаси профессор-ўқитувчиларининг педагогик касбий билим ва кўникмаларини Давлат талаблари асосида чуқурлаштириш, янгилаш ва замон талабларига мослаштириш.

4.2. Янги асбоб – ускуналар ва жихозлардан фойдаланиш

Тиббий олийгоҳларда тиббий биологик фанларни ўқитишда ҳозирги замонавий клиникада қўлланадиган диагностик асбоб - ускуналар билан ва уларни ишлаш принциплари билан таънишиш.

Клиник лабораторияларда фойланадиган янги лаборатор асбоб – ускуналарни ишини намоиш қилиш.

V. Танлов фанлари модули

Тиббий - биологик фанларни соҳалари йўналишлари бўйича тингловчиларнинг эҳтиёжидан келиб чиқиб олий таълим муассасаси ҳузуридаги тармоқ марказлари танлов фанлар модулининг таркибий қисми ва мазмунини белгилайди.

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Амалий машғулотлар олий таълим тизимида ўқув жараёни ва ўқув-услубий фаолиятни моделлаштириш ҳамда олий таълим педагогикаси ва психологияси, электрон педагогика асослари, таълим технологиялари ва педагогик маҳорат, амалий хорижий тил, педагогика, психология фанлари ва уларни ўқитишнинг долзарб муаммолари ҳамда замонавий концепцияси, педагогнинг шахсий ва касбий ахборот майдонини лойиҳалаш, мутахассислик фанларининг дидактик таъминоти, мутахассислик фанларини ўқитишдаги инновациялар, илғор хорижий педагогик тажрибалар мавзулари доирасида олиб борилади. Амалий машғулотлар замонавий дидактик таъминот ва лаборатория жиҳозларига эга бўлган аудиторияларда ҳамда Интернет тармоғига уланган компьютер синфларида ташкил этилади.

Мустақил ишни ташкил этишнинг шакли ва мазмуни

Тингловчи мустақил ишни муайян модуллар хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда қуйидаги шакллардан фойдаланиб бажаради:

- Реферат (модулга ажратилган соатлар ҳажмидан келиб чиқиб белгиланади).
- Такдимот (танланган мавзу асосида такдимот тайёрланади).
- Мутахассислик фани бўйича ўқув-дидактик материаллар тайёрлаш.
- Мутахассислик фани бўйича машғулотлар ишланмаларини лойиҳалаш.
- Даражали тестлар банкини яратиш.
- Кейслар банкини яратиш.
- Ижодий топшириқлар ишлаб чиқиш.

Мустақил иш мазмуни танланган мавзуга мос бўлиб уни бажаришда қуйидагиларга эътибор бериледи:

Таркиби:

- титул варағи;
- кириш;
- асосий қисм;
- хулоса;
- фойдаланган адабиётлар рўйхати;
- илова (интернет тармоғидан олинган маълумотлар, амалий материаллар нусхалари, дарс ишланмаси ва б.).

Мазмуни:

- тавсия қилинган адабиётларни мутоала қилиш;
- мутахассислик фанларида инновациялардан фойдаланиш;
- мультимедия дарсликларини яратиш мезонлари;
- талаба билан индивидуал ишлашда педагогик маҳорат;
- касбий педагогика муаммолари;
- интернетда мавзуга оид маълумотларни излаш ва мутоала қилиш;
- малака ошириш курси давомида мустақил дарс олиб бориш;
- дарснинг маърузаси, тарқатма материаллари, технологик харитасини тайёрлаш;
- касбий педагогиканинг услубий таъминоти муаммолари;
- педагогик фаолиятда анъанавийлик ва инновациялар;
- ўзбек педагогик услубиёти ва унинг модернизацияси.

Мустақил иш мазмуни ва шакли йўналиш таркибидаги модуллар хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда кенгайтирилиши ва ўзгартирилиши мумкин.

Тавсия этилаётган мустақил ишларнинг мавзулари:

1. Тиббий биологик фанларни уқитишда инновацион педагогик фаолиятнинг назарий асослари.
2. Замонавий педагогик технологиялар орқали тиббий биологик фанларни ўқитишни лойиҳалаш.
3. Ахборот – коммуникация технологиялари воситалари ва уларни таълим жараёнида қўллаш имкониятлари.
4. Тиббий биологик фанларни ўқитишда электрон ўқув-методик, интернет материалларидан фойдаланишнинг аҳамияти.
5. Тиббий биологик фанларни ўқитишда тиббий адабиётлар ва монографиялар билан, илмий –методик қўлланмалар билан ишлаш.
6. Тиббий биологик фанларни олиб боришда тиббий деонтология асослари
7. Талабаларни амалий билимларини оширишда “клиник аудитнинг” аҳамияти
8. Интеграл семинарларнинг тиббий биологик фанларни ўқитишдаги аҳамияти.
9. Тиббий биологик фанларни ўқитишда маълумотлар базаларини,

дастурий таъминот ва дастурлаш технологияси.

10. Талабаларни амалий билимларини оширишда муаммоли ўқитишнинг аҳамияти.
11. Тиббий биологик фанларни ўқитишда таркатма материалларни ишлаб чиқиш ва расмийлаштирилган холда топшириш.
12. Тиббий биологик фанларни ўрганишда вазиятли масалалар комплексини ишлаб чиқиш ва унинг аҳамиятини таҳлил қилиш.
13. Мутахассислик фанларини ўрганишда тест назорати саволларини тузиш коидалари ва уларни таҳлил қилиш.
14. Тиббий биологик фанларни ўргатишда тажриба моделларини тайёрлаш, иш ўйинларни тузиш.
15. Тиббий биологик фанларни ўргатишда амалий машғулотлар вақтида кроссворд тузиш, сканвордлар, чайнвордлар, ребуслар ишлаб чиқиш.
16. Тиббий биологик фанларни ўқитишда қўлланувчи таълим усуллари.
17. Тиббий биологик фанларда таълимни ташкиллаштириш шакллари.
18. Маъруза – тиббий биологик фанлар таълим технологиясининг таркибий қисми.
19. Семинар – тиббий биологик фанлар таълим технологиясининг таркибий қисми.

Дастурнинг инфор­мацион-методик таъминоти

Модулларни ўқитиш жараёнида таълимнинг замонавий методлари, педагогик ва ахборот технологияларини қўлланилиши назарда тутилган:

- модулларнинг барча маърузалари бўйича замонавий компьютер технологиялари ёрдамида мультимедияли такдимот тайёрлаш;
- амалий машғулотларда педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларидан кенг фойдаланиш;
- тингловчиларнинг илғор тажрибаларини ўрганиш ва оммалаштириш назарда тутилган.

Адабиётлар:

- Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 1998.
1. И.А.Каримов. Ўзбекистон миллий истиқлол, истеъдод, сиёсат, мафкура, 1-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
 2. И.А.Каримов. Биздан обод ва озод ватан қолсин, 2-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
 3. И.А.Каримов. Ватан саждагоҳ каби муқаддасдир, 3-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
 4. И.А.Каримов. Бунёдкорлик йўлида, 4-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
 5. И.А.Каримов. Янгича фикрлаш ва ишлаш–давр талаби, 5-жилд.– Т.: Ўзбекистон, 1997.
 6. И.А.Каримов. Хавфсизлик ва барқарор тараққиёт йўлидан. 6-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1998.

7. И.А.Каримов. Биз келажагимизни ўз кўлимиз билан кураимиз, 7-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1999.
8. И.А.Каримов. Оллоҳ қалбимизда, юрагимизда. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
9. И.А.Каримов. Озод ва обод Ватан эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз, 8-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2000.
10. И.А.Каримов. Ватан равнақи учун ҳар биримиз маъсулмиз, 9-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2001.
11. И.А.Каримов. Миллий истиқлол мафқураси – халқ эътиқоди ва буюк келажакка ишончдир. – Т.: Ўзбекистон, 2000.
12. И.А.Каримов. Истиқлол ва маънавият. – Т.: Ўзбекистон, 1994.
13. И.А.Каримов. Тарихий хотирасиз келажак йўқ. – Т.: Шарқ, 1998.
14. И.А.Каримов. Юксак маънавият – енгилмас куч. Т.: «Маънавият». –Т.: 2008.-176 б.
15. И.А.Каримов. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. Т.: “Ўзбекистон”. –Т.: 2011.-440 б.
16. «Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг қонуни, «Халқ сўзи», 1998 й., 15 май 2- бет.
17. Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар.- Т.:Ўзбекистон, 2000.
18. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16-февралдаги “Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларни малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги 25-сонли Қарори.
19. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги “Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилиш чора-тадбирлари тўғрисидаги” ПҚ-1533-сон қарори.
20. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли қарори.
21. Данилюк А. Я. Теория интеграции образования. Издательство Ростовского педагогического университета, 2000. – 251 с.
22. Левицкий Ю.В. Интеграция образования, науки и производства в информационном обществе, Новосибирск, Наука. 2002. – 164 с.
23. Якушева С.Д. Университетский образовательный округ — интеграция науки, образования и практики. АПКИППРО. 2009. — 200 с.
24. Данилюк, А .Я. Теория интеграции образования /А.Я. Данилюк. Ростов н/Д: Из-во пед. ун-та, 2000.- 440 с.
25. Vocational Education in the United States: Toward the Year 2009. Wash., D.C.: U.S. Dep. of Education, 2010. - 390 p. Mode of access: [http ://nces. ed. go v ./pub search/index. asp](http://nces.ed.gov/pubsearch/index.asp)
9. Азизходжаева Н.Н Образовательные технологии в деятельности преподавателя высшей школы// Матер. учебно-метод. конф. «Современные технологии обучения : итоги и перспективы» Ташкент, 2003. – С. 49-68.

10. Алявия О.Т, Яковенко В.И., Усманов Р., Скосырева О.В. Современные интерактивные методы обучения и контроля знаний студентов в подготовке врача общей практики. Ташкент, 2004. – 48 с.
11. Алявия О.Т, Яковенко В.И. Деловые игры в учебном процессе кафедры норм.физиологии. Ташкент, 2003. - 36 с.
12. Алявия О.Т, Яковенко В.И. Положение о проведении OSCE и контрольные задания к нему для студентов отделения «Высшее медсестринское дело»//ж-л «Высшее медсестринское дело», Санкт-Петербург, 2003. - С.28-30.
13. Алявия О.Т, Яковенко В.И. Современные образовательные технологии в учебном процессе по дисциплине нормальная физиология. Учебно-методическое пособие. Ташкент 2011. – 47 с.
14. Атаханов Ш.Э. Требование к составлению рабочей учебной программы (бакалавриат). Метод.указания. Ташкент, 2003.- 31 с.
15. Гадаев А.Г., Будкова Е.А. Объективно-структурированный метод оценки клинических знаний студентов. Метод.реком. Ташкент, 2001.- 21 с.
16. Голиш Л.В. Проектирование и планирование педагогических технологий: /Серия «Современные технологии обучения». Издание 2-е, исправленное и дополненное. Учебно-методическое пособие для тренинга. - Ташкент. ТГЭУ, 2010.- 151с.
17. Даминов Т.О., Гадаев А.Г. Современные методы обучения и контроля знаний в подготовке ВОП. Методическое пособие. Ташкент, 2002. - 49 с.
18. Дианкина М.С. Профессионализм преподавателя высшей медицинской школы. М., 2002. – С. 218 – 224.
19. Иноятходжаев Х.У., Иноятходжаев Ж.Ш. Виды электронных учебников, методы и технологии их создания.// Материалы респ. науч.- конф. – Ташкент, 2004.- С.62-63.
20. Каримов Х.Я. Новые педагогические технологии в подготовке ВОП. Метод.рекомендации, Ташкент, 2001.,- .39с.
21. Корнеева Л.И. Современные интерактивные методы обучения в системе повышение квалификации: зарубежный опыт. Университетское управление: практика и анализ. М, 2004; 4 (32). – с. 78-83.
22. Муминов Т.А., Даулетбакова М.И. Инновационные технологии в образовательном процессе медицинских ВУЗов. Алматы, 2003. – 144 с.
23. Платов В.Я. Деловые игры: разработка, организация и проведение: Учебник.— М.: Профиздат, 1991.-156 с.
24. Полат Е.С. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования., М., 2000. – 28 с.
25. Проектирование и планирование педагогических технологий в медицине Учебно-методическое пособие под редакцией проф. Тешаева О.Р. Ташкент.: ТМА, 2010. – 139 с.
26. Смит Я., Фарберман Б. Объективная оценка качества усвоения знаний учащихся и студентов - Ташкент,1999. - 150 с.

Интернет маълумотларн:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Матбуот маркази сайти: www.press-service.uz
2. Ўзбекистон Республикаси Давлат Ҳокимияти портали: www.gov.uz
3. Аxborot-kommunikatsiya texnologiyalari izohli lug'ati, 2004, UNDP DDI: Programme www.lugat.uz, www.glossaiy.uz
4. Ўзбек интернет ресурсларининг каталоги: www.uz
5. Infocom.uz электрон журнали: www.infocom.uz
6. <http://www.bank.uz/uz/publislVdoc/>
7. www.press-uz.info
8. <http://www.uforum.uz/>
9. Аxborot resurs markazi <http://www.assc.uz/>
10. <http://www.xabar.uz>
11. www.ziyonet.uz
12. www.edu.uz
13. www.pedagog.uz
14. www.tdpu.uz
15. <http://www.normphys.chat.ru/metodich.html>; http://www.physiology.ru/price_list.html; http://www.physiology.ru/hb_main.html; http://www.physiology.ru/hb_electron.html.

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Олий таълим тизими педагог ва раҳбар кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш
Бош илмий-методик маркази

Директор У.Ш.Бегимкулов
"25" декабрь 2012 й.
М.Ў.

Тошкент диджитал академияси хузуридаги педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази

Директор С.Баймаков
"25" декабрь 2012 й.
М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Соғлиқни сақлаш вазирлиги
Фан ва ўқув юрғлари бош бошқармаси

Бошқарма бошлиғи Ш.Э.Атаханов
"25" декабрь 2012 й.
М.Ў.